

Aan

Minister VWS

Deadline: 1-11-2022

cc MLZS

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Verzoek om een reactie op de conclusies over maatregelen tegen het coronavirus n.a.v. het tweede rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid

Datum Document

27-10-2022

Kenmerk

3453142-1038024-PDCIC

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 12 oktober is het tweede deelrapport gepubliceerd van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (hierna: de Raad) over de aanpak van de coronapandemie. De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft gevraagd om vooruitlopend op de kabinetsreactie al eerder een reactie aan de Kamer te sturen met betrekking tot de conclusies van de Raad op het gebied van de effectiviteit van maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus.

De integrale kabinetsreactie op het tweede deelrapport stuurt het kabinet naar verwachting rond het kerstreces aan de beide Kamers.

2. Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de bijgevoegde reactie op de conclusies over maatregelen tegen het coronavirus n.a.v. het tweede rapport van de Onderzoeksvraag voor Veiligheid.
- Akkoord te gaan met de hierin voorgestelde acties.
- In te stemmen met verzending van bijgevoegde reactie aan de Tweede Kamer met een afschrift aan de Eerste Kamer.

3. Kernpunten

- In deelrapport 2 adviseert de Raad dat de maatregelen die genomen zijn tijdens de coronapandemie zo spoedig mogelijk afzonderlijk geëvalueerd worden. Daarnaast adviseert de Raad om bij toekomstige maatregelen te zorgen voor een goede monitoring en evaluatie van effecten en uitvoeringsaspecten.
- Een ingrijpende gebeurtenis als de coronapandemie vraagt om reflectie en evaluatie, om lessen te trekken voor komende besmettingsgolven. Tijdens de coronapandemie zijn verschillende ingrijpende maatregelenpakketten doorgevoerd. Het ging hierbij niet alleen om contactbeperkende maatregelen, maar ook om vaccinatie, testen en isolatieadvies. In deze brief wordt met name in gegaan op de effectiviteit van contactbeperkende maatregelen.
- De effecten van maatregelenpakketten hangen in de praktijk samen met 1) een onderlinge wisselwerking tussen de verschillende genomen maatregelen, 2) de timing en context van de maatregelen en 3) het

- draagvlak voor en de naleving van de maatregelen op dat moment.
- Tijdens de pandemie is gebruikt gemaakt van infectieziektenbestrijdingslogica bij het inzetten van maatregelen. Dit is gebaseerd op het advies en principes zoals beschreven door het responsteam van het RIVM¹. Dit kent zijn beperking doordat maatschappelijke (neven) effecten niet direct worden meegenomen. Het voornemen is om te verkennen of er ook een rangschikking kan worden gemaakt op basis van de maatschappelijk en economische (neven)effecten.
  - Vanaf de start van de coronapandemie is er intensief gemonitord en geëvalueerd. Het RIVM modelleert de epidemiologische effectiviteit. Verschillende kennisinstellingen, zoals het RIVM, ZonMw, SCP en bestaande onderzoeksgroepen die niet aan de overheid gelieerd zijn, onderzoeken de effectiviteit en maatschappelijke (neven) effecten.
  - De effectiviteit van individuele maatregelen hangt sterk samen met de timing, context, naleving en wisselwerking met andere maatregelen. Het is buitengewoon moeilijk om de effectiviteit van een individuele maatregel te evalueren omdat deze in combinatie zijn ingezet. Dit komt ook voort uit internationale wetenschappelijke studies.
  - De conclusie van de Raad dat het noodzakelijk is om de effectiviteit van maatregelen maximaal te evalueren en de noodzaak voor het inregelen van de monitoring tbv toekomstige besmettingsgolven wordt onderschreven. Daarom worden de volgende acties ondernomen:
    - a. Een verkenning naar de mogelijkheid om een rangschikking te maken met betrekking tot maatregelen op basis van economische en maatschappelijke (neven)effecten.
    - b. Inventariseren van kennishiaten met verschillende partijen en integreren van de resultaten van reeds uitgevoerd onderzoek.

Kenmerk
3453142-1038024-PDCIC

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In de Kamer bestaat een draagvlak voor onderzoek naar de effectiviteit van maatregelen ten behoeve van toekomstige besluitvorming. Tijdens het commissiedebat 28 van september hebben Kamerlid v/d Staaij (SGP) en Kamerlid Omtzigt (Omtzigt) vragen gesteld over de wetenschappelijke basis voor de effectiviteit van maatregelen.

Het lid Agema (PVV) heeft tijdens de regeling van werkzaamheden op 18 oktober jongstleden gevraagd om op korte termijn (separate) debatten in te plannen over de twee deelrapporten van de Raad.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Over het tweede deelrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid zijn meerdere nieuwsberichten verschenen. Voor het maatschappelijk draagvlak van het COVID-19-beleid is een gedegen informatieverschaffing rondom de effectiviteit en besluitvorming van maatregelen van groot belang. Om die reden is het belangrijk om begrijpelijk en transparant over deze acties en uitkomsten te communiceren eventuele verkeerde informatie gegronde aannames rondom de effectiviteit en besluitvorming van maatregelen te weerleggen.

¹ Dit is nader beschreven in een advies van het responsteam van het RIVM, zie:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/09/16/rt-advies-maatregelenladder>

c. Financiële en personele gevolgen

Het gaat vooralsnog om een eerste inventarisatie van kennishiaten van uitgevoerd onderzoek. Hieraan zijn geen financiële consequenties verbonden. Een eventuele volgende stap is het daadwerkelijk uitzetten van (nieuw) onderzoek waarover op dat moment een afzonderlijke afweging zal worden gemaakt.

Kenmerk

3453142-1038024-PDCIC

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Niet van toepassing.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De beantwoording is interdepartementaal afgestemd. Ook hebben RIVM en ZonMW meegelezen. Over de voorgenomen acties heeft afstemmingsoverleg plaats gevonden met het MIT.

f. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing.

g. Toezeggingen

- Een verkenning naar de mogelijkheid om een rangschikking te maken met betrekking tot maatregelen op basis van economische en maatschappelijke (neven) effecten.
- Inventariseren van kennishiaten met verschillende partijen en integreren van de resultaten van reeds uitgevoerd onderzoek.
- De kamer verder informeren in de integrale kabinetsreactie op het rapport (december 2022).

h. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Gegevens over schrijver van de nota in colofon dienen niet openbaar gemaakt te worden. Deze zijn geel gearceerd in de colofon.

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.